

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
oddělení dozoru České Budějovice - Jihlava

Právní rozbor obecně závazné vyhlášky

Městys (dále také „obec“ nebo „městys“)

Obecně závazná vyhláška č. 4/2019 Požární řád městyse Okříšky (dále jen „OZV“)

Datum vydání:	13. 11. 2019
Vyvěšeno na úřední desce:	15. 11. 2019
Sejmuto z úřední desky:	2. 12. 2019
Datum účinnosti:	30. 12. 2019

(15. dnem následujícím po dni vyhlášení)

Na základě zmocnění:

OZV byla vydána na základě zmocnění § 29 odst. 1 písm. o) bod 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Posouzení OZV:

právní posouzení OZV vychází:

1. z platné legislativy:

- ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“)
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“)
- nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády“)
- vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru, ve znění pozdějších změn a doplňků (dále jen „vyhláška o požární prevenci“)
- vyhláška Ministerstva Vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
- Nařízení Jihočeského kraje č. 2/2015, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení zdrojů vody k hašení požárů (dále jen „nařízení č. 2/2015“)
- zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o archivnictví a spisové službě“).

2. z Metodického materiálu Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly (dále jen „ODK“) č. 9 k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se vydává Požární řád obce
3. z Metodického doporučení ODK k činnosti územních samosprávných celků č. 1.1 – Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – obecná část.

K obsahu OZV:

Úvodní věta

OZV uvádí, který orgán OZV vydal (*Zastupitelstvo městyse Okříšky*), kdy se tak stalo (*dne 13. 11. 2019, usnesením č. VII/7/2019*) a na základě jakého zákonného zmocnění [*v souladu s ustanovením § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), § 29 odst. 1 písm. o) bod 1 a 2 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“).*]

Normotvorná působnost obce k vydání Požárního řádu obce je upravena v ustanovení **§ 29 odst. 1 písm. o) bod 1 zákona o požární ochraně**, dle něhož *„Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany obecně závaznou vyhláškou vydává požární řád obce.“* Dle **§ 29 odst. 1 písm. o) bod 2 zákona o požární ochraně** pak platí, že *„Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany obecně závaznou vyhláškou stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.“*

Tento text nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Čl. 1 – Úvodní ustanovení

Odst. 1 městys **v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 nařízení vlády** deklaruje, že *tato obecně závazná vyhláška upravuje organizaci a zásady zabezpečení požární ochrany v městysi Okříšky.*

V odst. 2 městys informuje, že při zabezpečení požární ochrany spolupracuje městys zejména s hasičským záchranným sborem kraje, občanskými sdruženími a obecně prospěšnými společnostmi působícími na úseku požární ochrany.

Dle ustanovení **§ 15 odst. 1 nařízení vlády** *požární řád obce upravuje organizaci a zásady zabezpečení požární ochrany v městysi a obsahuje*

- a) vymezení činnosti osob, pověřených zabezpečováním požární ochrany v obci,*
- b) podmínky požární bezpečnosti při činnostech, v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se zřetelem na místní podmínky,*
- c) způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany,*
- d) jednotky sboru dobrovolných hasičů městyse, kategorie, početní stavy a vybavení,*
- e) přehled o zdrojích vody pro hašení požárů a podmínky jejich trvalé použitelnosti,*

- f) seznam ohlašoven požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár,
- g) způsob vyhlášení požárního poplachu
- h) síly a prostředky
- ch) zajištění požární bezpečnosti při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Čl. 2 – Vymezení činnosti osob pověřených zabezpečováním požární ochrany v obci

Odst. 1 v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 písm. a) nařízení vlády stanoví, že ochrana životů, zdraví a majetku občanů před požáry, živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi v katastru městyse je zajištěna zásahovou jednotkou sboru dobrovolných hasičů obce (dále jen „JSDH městyse“) podle článku 5 této vyhlášky a jednotkami požární ochrany dle přílohy č. 1 této obecně závazné vyhlášky. **Příloha č. 1 byla připojena.**

Vzhledem k faktu, že území městyse tvoří více katastrálních území, **doporučujeme** místo slovního spojení „v katastru městyse“ používat „na území městyse“.

Odst. 2 v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 písm. a) nařízení vlády informuje o pověření těchto orgánů městyse zabezpečením úkolů na úseku požární ochrany:

- a) zastupitelstvo městyse - projednáním stavu požární ochrany v obci nejméně 1x za 12 měsíců nebo vždy po závažných mimořádných událostech majících vztah k zajištění požární ochrany v městysi,
- b) starosta a velitel JSDH městyse – zabezpečováním pravidelných kontrol dodržování předpisů a plnění povinností městyse na úseku požární ochrany, vyplívajících z její samostatné působnosti, nejméně 1x za 12 měsíců.

Ke znění **odst. 2 připomínáme**, že kontrolu dodržování předpisů o požární ochraně může provádět osoba, která má odbornou způsobilost v požární ochraně dle ustanovení **§ 11 odst. 1, odst. 2 nebo odst. 6 zákona o požární ochraně**.

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Doporučuje se v odst. 2 místo slovního spojení „v katastru městyse“ používat spojení „na území městyse“.

Čl. 3 – Podmínky požární bezpečnosti při činnostech, v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se zřetelem na místní situaci

Článek v odst. 1 informuje o činnostech, při kterých hrozí zvýšené nebezpečí vzniku požáru podle místních podmínek. Za tyto činnosti obec považuje pod písm. a) pálení kletí po těžbě v lese, pod písm. b) pálení slámy na polích a pod písm. c) rozdělování ohňů ve volné přírodě. Požární bezpečnost je v těchto případech zajištěna provozovatelem. **Upozorňujeme** na skutečnost, že tato problematika je upravena Nařízením Kraje Vysočina č. 2/2007, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů. K tomuto uvádíme, že podle § 17 odst. 1 písm. a) zákona o požární ochraně je stanoveno: „Fyzická osoba je povinna počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při

používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení.“ Tedy rozdělávání ohňů v přírodě by již bylo možno posuzovat jako přestupek.

Dále je zde pod písm. d) uvedeno, že za činnosti, při kterých hrozí nebezpečí vzniku požáru, se považují akce, jichž se zúčastní větší počet osob. **Upozorňujeme**, že tato problematika je podrobně upravena Nařízením Kraje Vysočina č. 2/2004, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob, na základě zmocnění § 27 odst. 2 písm. b) bod 5 zákona o požární ochraně.

Ustanovení odst. 1 tohoto článku je možno akceptovat pouze při činnostech, při kterých hrozí zvýšené nebezpečí vzniku požáru, při konání veřejnosti přístupných kulturních a sportovních akcí na veřejných prostranstvích, při nichž dochází k manipulaci s otevřeným ohněm, a na něž se nevztahují povinnosti uvedené v § 6 zákona o požární ochraně ani v právním předpisu kraje vydaném k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob.

V odst. 2 městys deklaruje, že za dobu se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru podle místních podmínek považuje období dlouhotrvajícího sucha a období sklizně obilovin a píce, včetně jejich posklizňové úpravy a skladování. Jak již bylo shora řečeno, v požárním řádu není obec oprávněna dobu zvýšeného nebezpečí vzniku požáru ani podmínky požární bezpečnosti v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru upravovat, může pouze pro informaci odkázat na nařízení kraje.

Předmětné ustanovení odst. 2 vzhledem k tomu, že blíže **nestanoví žádné povinnosti**, lze proto chápat jako **ustanovení informativní**.

Odst. 3 stanoví v souladu s **§ 15 odst. 1 písm. b) nařízením vlády**, dle místních podmínek objekty se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru.

Městys stanovil se zřetelem na místní podmínky objekty se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru uvedené pod písm. a) až e). Zde pouze připomínáme, že městys není oprávněn nijak dále stanovovat podmínky zabezpečení požární ochrany daných objektů, pokud není sama jejich vlastníkem. Také toto **ustanovení** je nutno chápat jako **informativní** a výčet těchto objektů jako pouhé deklaratorní ustanovení. Již přímo z ustanovení § 6 zákona o požární ochraně vyplývají povinnosti pro právnické osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím. Vzhledem ke skutečnosti, že celý článek 3 má pouze informativní charakter, nestanovuje žádné povinnosti, nejedná se o rozpor s příslušnými nařízeními Kraje Vysočina ani § 27 odst. 2 písm. b) bod 3 zákona o požární ochraně. Lze tedy konstatovat, že městys nepřekročil meze své působnosti dané v § 35

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Doporučuje se:

- v čl. 3 vypustit odst. 2 a 3.

Čl. 4 – Způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany i

Odst. 1 je v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 písm. g) nařízení vlády.

Odst. 2 je v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 písm. c) nařízení vlády.

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Čl. 5 – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, kategorie, početní stav a vybavení

Odst. 1 je v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 písm. d) nařízení vlády.

Odst. 2 je v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 nařízení vlády.

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Čl. 6 – Přehled o zdrojích vody pro hašení požárů a podmínky jejich trvalé použitelnosti

Odst. 1 v souladu s § 15 odst. 1 písm. e) nařízení vlády stanoví zdroje vody pro hašení požárů.

Odst. 2 informuje, že tímto požárním řádem nejsou dotčeny povinnosti týkající se zabezpečení požární vody.

Odst. 3 stanoví v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 zákona o požární ochraně, povinnosti týkající se zabezpečení požární vody.

V odst. 4 je uvedeno: „*Vlastník pozemku/příjezdové komunikace ke zdrojům vody pro hašení musí zajistit volný příjezd pro mobilní požární techniku. Vlastník převede prokazatelně tuto povinnost na další osobu (správce, nájemce, uživatel) nevykonávající svá práva vůči pozemku nebo komunikaci sám.*“

Ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona o požární ochraně stanoví povinnost právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení a produktovodům, k věcným prostředkům požární ochrany a k ručnímu ovládání požárně bezpečnostních zařízení. Fyzickým osobám však zákon o požární ochraně takovou povinnost neukládá. V tomto případě lze výše uvedené povinnosti ukládat na základě např. smluvního ujednání s vlastníkem komunikace, avšak toto by mělo být uvedeno mimo OZV. OZV v žádném případě nemůže zakládat povinnosti třetím osobám nad rámec zákona.

Pouze za předpokladu, že vlastníkem pozemků a příjezdových komunikací ke zdrojům vody pro hašení jsou pouze právnické osoby, by bylo možno první větu tohoto odstavce akceptovat. V OZV lze ve vztahu ke zdrojům vody po uvedených osobách požadovat pouze takovou povinnost, která je stanovena zákonem. Tedy v případě převzetí zákonné úpravy do požárního řádu obce se pak jedná pouze

o informativní ustanovení a tzv. superfluum, jehož výskyt nezpůsobuje rozpor OZV se zákonem.

Stanovení povinnosti v OZV prokazatelně převést svou povinnost na třetí osobu, nevykonává-li svá práva vůči pozemku nebo komunikaci sám, jde však nad rámec zákonného zmocnění. V předmětné OZV je tedy obsažena nová, v rozporu se zákonnou úpravou, stojící povinnost.

Je tedy nutno konstatovat, s ohledem na výše uvedené, odst. 4, jako jdoucí nad smysl a účel zákonného zmocnění uvedeného v zákoně o požární ochraně, jakož i nad rámec, který připustil ve své rozhodovací praxi Ústavní soud (Nález sp. zn. Pl. ÚS 25/06), jako rozporný se zákonem.

Tento článek byl shledán v odst. 4 v rozporu s ustanovením § 29 odst. 1 písm. o) bod 1 zákona o požární ochraně a § 35 zákona o obcích.

Čl. 7 – Seznam ohlašoven požárů a dalších míst odkud lze hlásit požár a jejich označení

Odst. 1 uvádí **v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 písm. g) nařízení vlády** ohlašovnu požárů.

Odst. 2 informuje o možnosti využít k ohlášení požáru další místa.

Odst. 3 informuje o dalších telefonních číslech, na kterých lze hlásit přímo požár (150 a 112).

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Čl. 8 – Způsob vyhlášení požárního poplachu v obci

V tomto článku obec **v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 písm. h) nařízení vlády** upravuje v odst. 1 a 2 způsob vyhlášení požárního poplachu.

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Článek 9 – Síly a prostředky

V tomto článku městys informuje, že seznam sil a prostředků jednotek požární ochrany je uveden v příloze č. 1.

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Článek 10 - zajištění požární bezpečnosti při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob

Upozorňujeme, že tato problematika je podrobně upravena Nařízením Kraje Vysočina č. 2/2004, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob, na základě zmocnění § 27 odst. 2 písm. b) bod 5 zákona o požární ochraně.

Tento článek doporučujeme v celém rozsahu z OZV vypustit.

Čl. 11 – Závěrečná ustanovení

Odst. 1 stanoví, že *tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení, t. j. 30. 12. 2019, což je v souladu s ustanovením § 12 odst. 2 zákona o obcích*, podle kterého *pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.*

Odst. 2 stanoví, že se zrušuje *obecně závazná vyhláška č. 4/20108, požární řád Okříšky, ze dne 24. 6. 2010., což je plně v kompetenci zastupitelstva městyse dle ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích.*

Tento článek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Podpisy, informace o vyvěšení na úřední desce

Zaslaná OZV obsahuje předepsaná jména a funkce starosty a místostarostky obce a v souladu s **ustanovením § 104 odst. 2 zákona o obcích** jejich podpisy.

V souladu s ustanovením § 65 odst. 3 zákona o archivnictví a spisové službě je uvedeno datum vyvěšení OZV na úřední desce. Dle stránek obce¹ je OZV dosud vyvěšena. OZV byla vyhlášena **v souladu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona o obcích a lze ji mít, po uplynutí patnáctidenní lhůty, za platný a účinný právní předpis obce.**

Tento text nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Přílohy OZV:

Příloha č. 1 k obecně závazné vyhlášce č. 4/2019, seznam sil a prostředků požární ochrany dle požárního poplachového plánu Kraje Vysočina

Příloha obsahuje tabulky, ve kterých je uvedena *kategorie požární jednotky, požární technika a počet členů.*

Příloha č. 1 nebyla shledána v rozporu se zákonem.

Příloha č. 2 k obecně závazné vyhlášce č. 4/2019, Jednotka požární ochrany zřízená v městyse Okříšky

Příloha obsahuje tabulku, ve které je uvedena *kategorie požární jednotky, požární technika a počet členů.*

Příloha č. 2 nebyla shledána v rozporu se zákonem.

Příloha č. 3 k obecně závazné vyhlášce č. 4/2019 Přehled zdrojů vody

Příloha č. 3 nebyla shledána v rozporu se zákonem.

Plánek městyse s vyznačením zdrojů vody pro hašení požárů, čerpacích stanišť a směru příjezdu k nim

Plánek nebyl shledán v rozporu se zákonem.

Závěr: Při posouzení OZV byl shledán rozpor čl. 6 odst. 4 s ustanovením § 29 odst. 1 písm. o) bod 1 zákona o požární ochraně a § 35 zákona o obcích.

Ostatní ustanovení OZV nebyla shledána v rozporu se zákonem. Doporučení a upozornění jsou uvedena u čl. 2, 3 a 10 OZV.

Zpracovala: Ing. Anežka Slezáková

Schválila: JUDr. Miroslava Vondráčková

V Jihlavě 18. prosince 2019